

Úspěšná mezinárodní konference k 40. výročí Kodexu kanonického práva a jeho změnám

Ve čtvrtek 13. dubna 2023 se na olomoucké teologické fakultě konala konference k 40. výročí promulgace Kodexu kanonického práva, spolupořádaná Katedrou církevních dějin a církevního práva Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (CMTF UP) a olomouckou místní skupinou Společnosti pro církevní právo.

Přibližně čtyřicet účastníků naslouchalo v aule CMTF UP přednáškám deseti předních evropských kanonistů, které byly zaměřeny na změny v textu Kodexu po dobu jeho čtyřicetileté platnosti. Mezi účastníky byl *biskup Josef Nuzík*, velký kancléř olomoucké teologické fakulty a administrátor Arcidiecéze olomoucké. Všichni měli radost z toho, že setrval na konferenci po celou dobu.

Celé setkání včetně přednášek a následných diskusí probíhalo v přátelské atmosféře a vyznačovalo se výměnou zkušeností ze soudní, pedagogické i vědecké praxe všech účastníků.

Po úvodním slovu docenta Víta Huška, děkana olomoucké teologické fakulty a profesora Damiána Němce OP, jednoho z hlavních organizátorů konference, vystoupil Mons. *Miroslav Konštanec Adam OP*, soudce Římské roty, profesor papežské univerzity sv. Tomáše Akvinského v Římě, s příspěvkem na téma Vývoj manželského práva procesního a Příprava papežských motu proprio ohledně procesů o neplatnost manželství. Následovala přednáška *profesora Cyrila Vasil'a SJ*, eparchiálního biskupa Košické eparchie, s názvem Vliv východního kanonického práva na úpravu CIC/1983. Po úvodních příspěvcích proběhla krátká diskuse.

Ve druhém dopoledním bloku vystoupili *profesor Mirosław Sitarz*, prorektor Katolické univerzity Jana Pavla II. v Lublinu s přednáškou Jan Pavel II. – největší zákonodárce katolické církve, *dr. Agnieszka Romanko*, z téže univerzity, s přednáškou o reformě Římské kurie od promulgace CIC/1983 do Apoštolské konstituce Praedicate Evangelium a *docent Jiří Dvořáček, ICODr.*, z CMTF UP a z Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, o inspiracích a zkušenostech pro administrativní řízení v církvi, prakticky nerozvinuté na partikulární úrovni. Následovala delší diskuse.

Odpolední blok uvedl *docent Stanislav Příbyl* z Teologické fakulty Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích svou přednáškou na téma *Závazné pravdy (veritates definitivae)* a jejich dopad v trestním právu. Po něm vědecký pracovník CMTF UP *ICLic. Jiří Zámečník* seznámil účastníky s vývojem legislativy upravující změny v beatifikačním a kanonizačním procesu po jeho úpravě ve vlastním zákoně z roku 1983. *Dr. Monika Menke* z CMTF UP představila stálé služby udělované laikům v platném znění CIC/1983 a v partikulárních normách a otázku jáhenství. *Profesor Damián Němec, OP*, se zaměřil na změny v oblasti práva zasvěceného života od promulgace CIC/1983 a *dr. Libor Botek* pojednal o změnách v trestním právu po vydání CIC/1983.

V následující bohaté diskusi účastníci zhodnotili směřování a postup legislativních změn. Zmínili například:

- stále nedostatečné zohlednění specifik východních katolických církví (což zdůraznil arcibiskup prof. Cyril Vasil', košický eparchiální biskup),
- veliké množství změn během pontifikátu papeže Františka (např. nejnovější úprava práva zasvěceného života z Květné neděle 2. dubna 2023 a novelizace trestního práva v Kodexu kánonů východních církví z 5. dubna 2023),
- úskalí spjatá s často nedostatečnou technicko-právní úrovní změn (včetně neúplné věcné jasnosti, např. v apoštolské konstituci *Praedicate Evangelium* o Římské kúrii),
- úskalí spjatá se způsobem promulgace právních předpisů (během aktuálního pontifikátu zpravidla *nikoli v Acta Apostolicae Sedis* dle kán. 8 CIC/1983, ale v *pouhém deníku L'Osservatore Romano* a následném zveřejnění v *Acta Apostolicae Sedis*, a to někdy s textovými odchylkami).

Soudní vikář interdiocézního soudu v Olomouci *dr. Botek* pozval přítomné na předpokládané setkání pracovníků církevních soudů na území České biskupské konference, které by se mělo uskutečnit v Olomouci na svatodušní pondělí 29. května 2023.

Příspěvky z olomoucké konference budou postupně publikovány jako jednotlivé články v *Revue církevního práva*.

Monika Menke

A Successful International Conference to Mark the 40th Anniversary of the Code of Canon Law and Its Amendments

On Thursday, 13th April 2023, a conference was held at the Faculty of Theology in Olomouc to mark the 40th anniversary of the promulgation of the Code of Canon Law, co-organised by the Department of Church History and Church Law in the Sts Cyril and Methodius Faculty of Theology at Palacký University in Olomouc (CMTF UP) and the Olomouc local group of the Church Law Society.

In the CMTF UP auditorium, around forty participants listened to talks by ten leading European canonists, which focused on changes in the text of the Code over the course of its forty years of validity. Among the participants was *Bishop Josef Nuzik*, Great Chancellor of Olomouc's Faculty of Theology and Administrator of the Archdiocese of Olomouc. Everyone was delighted that he stayed throughout the conference.

The whole gathering, including the talks and subsequent discussions, took place in a friendly atmosphere and was notable for the exchange of experiences from judicial, pedagogical and scientific practice of all the participants.

Following an introduction by Associate Professor Vít Hušek, Dean of Olomouc's Faculty of Theology and Professor Damián Němec OP, one of the main organisers of the conference, *Mons. Miroslav Konštanc Adam OP*, judge of the Roman Rota and professor at the Pontifical University of St. Thomas Aquinas in Rome, spoke on the topics The Development of Marriage Procedural Law and The Preparation of the Papal Motu Proprio on the Matrimonial Nullity Trial Reforms. This was followed by a talk by *Professor Cyril Vasil' SJ*, Eparchial Bishop of the Eparchy of Košice, entitled The Influence of Eastern Canon Law on Modification CIC/1983. There was a short discussion after the introductory talks.

In the second morning block, *Professor Miroslaw Sitarz*, Vice-rector of the John Paul II Catholic University in Lublin, gave a talk on John Paul II – the Greatest Legislator in the Catholic Church, followed by *Dr Agnieszka Romanko* from the same university, who spoke on the Reform of the Roman Curia from the Promulgation

of CIC/1983 until the Apostolic Constitution *Praedicate Evangelium*, and *Associate Professor Jiří Dvořáček, ICODr.*, from CMTF UP and the Faculty of Law at Masaryk University in Brno, who talked about inspirations and experiences for administrative management in the Church, practically undeveloped at the level of particular churches. A longer discussion then followed.

The afternoon session was begun by *Associate Professor Stanislav Přibyl* from the Faculty of Theology at the University of South Bohemia in České Budějovice with his talk on the subject *Binding Truths (Veritates Definitivae) and their Impact in Criminal Law*. Following him, *ICLic. Jiří Zámečník*, a research worker at CMTF UP, told the participants about developments in the legislation regulating changes in the beatification and canonisation process after its modification in the 1983 Act. *Dr Monika Menke* from CMTF UP presented the permanent ministries granted to the laity in the current version of CIC/1983 and in the particular norms and the question of the diaconate. *Professor Damián Němec, OP*, focused on changes in the law of consecrated life since the promulgation of CIC/1983 and *Dr Libor Botek* discussed the changes in criminal law after CIC/1983 was issued.

In the wide-ranging discussion that followed the participants assessed the direction and progress of the legislative changes. They mentioned, for example:

- how the specific characteristics of the Eastern Catholic Churches are still insufficiently considered (which was pointed out by Archbishop Professor Cyril Vasil', Eparchial Bishop of Košice),
- the large number of changes during the pontificate of Pope Francis (for example, the latest modification of the law of consecrated life on Palm Sunday, 2nd April 2023, and the amendment to criminal law in the Code of Canons of the Eastern Churches on 5th April 2023),
- the pitfalls associated with the often insufficient technical and legal level of amendments (including incomplete factual clarity, such as in the Apostolic Constitution *Praedicate Evangelium* on the Roman Curia),
- the pitfalls associated with the way in which legislation is promulgated (during the current pontificate generally *not in Acta Apostolicae Sedis* according to Canon 8 CIC/1983, *but merely in the L'Osservatore Romano newspaper* and then subsequently published in *Acta Apostolicae Sedis*, sometimes with differences in the text).

Dr Botek, the judicial vicar of the Interdiocesan Court in Olomouc, invited those present to the anticipated meeting of the staff of the ecclesiastical courts at the Czech Bishops' Conference, which should be held in Olomouc on Whit Monday, 29th May 2023.

The papers from the conference in Olomouc will gradually be published as individual articles in the Church Law Review.

Monika Menke